Sentymentalna podróż, jubileusz naznaczony tragicznymi wydarzeniami

05 wrz 2025 13:43 Autor: Marek Karaszuda

Dramat Marca'68
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów jest organizacją, która nieprzerwanie i pod tym samym szyldem działa od 1950 roku zarówno w Polsce, jak i w Szczecinie. Pomimo przygłębej przez państwo polskie polityki ograniczej wobec mniejszości żydowskiej, której efektem był dramat Marca'68 – TSKŻ funkcjonuje do chwili obecnej. Tamte tragiczne wydarzenia skulibowały tym, że ok. 13 tysięcy osób zostało zmuszonych do opuszczenia kraju, pozbawionych obywatelstwa. W samym Szczecinie życie kulturalne i społeczne uległo gwałtownemu zahamowaniu – zespół teatralny, chór, Uniwersytet Ludowy – wszystko to, co dotychczas odpełało życie społeczności, musiało zawiesić działalność.

– Mimo tych dramatycznych wydarzeń, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów skoncentrowało się na tym, co najważniejsze – na wsparciu społeczności, na trosce o pozostawionych w kraju członków i rodziny. TSKŻ przetrwało i z sukcesem kontynuuje swoją misję obecnie – mówiła podczas spotkania w sali dawnego kina Delfin, Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska.

Reunion w Szczecinie
Przykładem takiego działania jest V Międzynarodowy Zjazd Emigracji Marcowej, wyjątkowe wydarzenie organizowanego z okazji jubileuszu organizacji, współfinansowanego ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego. Organizacja pozyskała na to zadanie dofinansowanie z otwartego konkursu ofert dla NGO'sów, które działają na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. W zjeździe emigracji biorcie udział ok. 115 osób.

Część wydarzeń z okazji 75-lecia zaplanowano w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Wojewódzdtwa Zachodniopomorskiego. To miejsce nieprzypadkowe w programie. Jak przypomniała Róża Krół, przewodnicząca szczecińskiego oddziału, 26 listopada 1950 roku w sali Liberpieczalni Społecznej przy ul. Bucska 40 (dziś ul. Piłsudskiego) – a zatem w budynku, w którym dzisiaj znajduje się sala dawnego kina Delfin – ukonstytuował się szczeciński oddział TSKŻ, a w spotkaniu założycielskim wzięło udział 400 osób.

Przyznane środki z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego, szczeciński oddział TSKŻ przeznaczył także na działania towarzyszące jubileuszowi. To wykłady, wydarzenia edukacyjne i kulturalne.

Organizacja przygotowała też publikację poświęconą 75-leciu istnienia Towarzystwa. Z kolei w obszarze artystycznym zaplanowano spotkania poetycko-muzyczne poświęcone Elżbietcie Rajzmanowi – poecie i działaczowi TSKŻ, Pawłowi Gruszapanowi – kompozytorowi i długoletniemu członkowi TSKŻ oraz wybitnej poetce Annie Frajlich.

– Chcieliśmy w imieniu własnym i samorządu województwa zachodniopomorskiego zwiększenia podziękować Towarzystwu Społeczno-Kulturalnemu Żydów za jego niezawodny wkład w życie kulturalne i społeczne naszego regionu oraz za pielęgnowanie pamięci o tych, którzy zostali zmuszeni do opuszczenia ojczyzny w dramatycznych okolicznościach Marca'68 – podkreślała wicemarszałkini Anna Bańkowska.

Inne wydarzenia związane z obchodami
Wydarzenia w ramach jubileuszu potrwają do 6 września br. W programie m.in. wykład Amy Kandybowicz pt. „Jak posuwiłować śladów rodzinnych", otwarcie kwiatów i zapalenie znicza przy murału Synagogi przy ul. Dworcowej 8, wystawa retrospektywna z okazji 75-lecia szczecińskiego oddziału TSKŻ, promocja albumu i wykład dra hab. Eryka Krasuckiego pt. „Marzec'68 w Szczecinie. Kontekst żydowski" czy koncert muzyki żydowskiej „Lechaim – za życie" w wykonaniu aktorów Teatru Żydowskiego. Odbędą się też wycieczki po okolicy i instytucjach kultury w Szczecinie.

Galeria

[1]

[2]

[3]

[4]

[5]

https://archiwum-wop.pl/aktualnosci/wentymentalna-podroz-jubileusz-naznaczony-tragicznymi-wydarzeniami?mobile_switch=standard